

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
СУМСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

20 листопада 2017 року

м. Суми

№ 02-08/2010

ПАТ «Сумиобленерго»

40035, м. Суми, вул. Івана Сірка, 7

**Про припинення дій, які містять ознаки порушення
законодавства про захист економічної конкуренції**

За результатами розгляду заяви товариства з обмеженою відповідальністю «Агро-МВ» (м. Київ, вул. Васильківська, 14) (далі – ТОВ «Агро-МВ») від 10 жовтня 2017 року № 171/1017 щодо неправомірності дій публічного акціонерного товариства «Сумиобленерго» (далі - ПАТ «Сумиобленерго», Товариство), які полягають у відмові укласти договір про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами між постачальником за нерегульованим тарифом ТОВ «Агро-МВ» та ПАТ «Сумиобленерго», надісланої до Сумського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України згідно з дорученням Голови Антимонопольного комітету України від 11 жовтня 2017 року № 8-01/9998, встановлено наступне.

ПАТ «Сумиобленерго» є юридичною особою, має самостійний баланс, печатку зі своїм найменуванням, рахунки у банках. Згідно зі статутом основною метою діяльності ПАТ «Сумиобленерго», зокрема, є передача і надійне постачання електричної енергії споживачам на умовах укладених договорів. Враховуючи зазначене, ПАТ «Сумиобленерго» у значенні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання, і до нього можливе застосування норм цього Закону.

ТОВ «Агро-МВ» є постачальником електричної енергії за нерегульованим тарифом та мало намір постачати електричну енергію товариству з обмеженою відповідальністю «Агротермінал Констракшн» з 1 жовтня 2017 року.

Постачання електричної енергії до електроустановок, що приєднані до мереж ПАТ «Сумиобленерго», неможливе без отримання від останнього послуг передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами.

Відповідно до статті 5 Закону України «Про природні монополії» розподіл електричної енергії (передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами) віднесено до сфери діяльності суб'єктів природних монополій.

Таким чином, ПАТ «Сумиобленерго» має структурні ознаки суб'єкта господарювання, що займає монопольне становище на ринку передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами у територіальних (географічних) межах Сумської

області, на якій розташовані належні ПАТ «Сумиобленерго» діючі місцеві (локальні) електромережі.

З метою укладання договору про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами ТОВ «Агро-МВ» звернулось до ПАТ «Сумиобленерго» із заявою від 31 липня 2017 року № 87/07-17, до якої додало наступні документи:

1. довідку про наявність у постачальника електричної енергії за нерегульованим тарифом укладеного договору про купівлю-продаж електричної енергії із споживачем (споживачами);
2. копію ліцензії на право здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом;
3. копію наказу про призначення директора товариства;
4. нотаріально завірнену копію Статуту ТОВ «Агро-МВ»;
5. витяг з ЄДР юридичних та фізичних осіб-підприємців.

У відповідь на зазначену заяву ПАТ «Сумиобленерго» листом від 16 серпня 2017 року № 48/10384 відмовило ТОВ «Агро-МВ» в укладанні вищезазначеного договору, посилаючись на те, що з часу набуття чинності Закону України «Про ринок електричної енергії» такий суб'єкт ринку як «постачальник за нерегульованим тарифом» на ринку електричної енергії відсутній.

У зв'язку з відмовою ПАТ «Сумиобленерго» укласти договір про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами ТОВ «Агро-МВ» додатково до заяви від 31 липня 2017 року № 87/07-17 листом від 1 вересня 2017 року № 113/09-17 надіслало ПАТ «Сумиобленерго» копію постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) від 8 серпня 2017 року № 1007, згідно з пунктом 1 якої ТОВ «Агро-МВ» видано ліцензію на право провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії.

У відповідь на зазначений лист ПАТ «Сумиобленерго» повторно відмовило ТОВ «Агро-МВ» в укладанні договору про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами, посилаючись на те, що надана копія постанови НКРЕКП не є підтвердженням наявності у ТОВ «Агро-МВ» ліцензії на право провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії.

Станом на дату звернення ТОВ «Агро-МВ» до ПАТ «Сумиобленерго» та на даний час ринок у сфері постачання електричної енергії перебуває у стані реформування.

Відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії», який набув чинності 11 червня 2017 року, такий учасник договірних відносин як «постачальник за нерегульованим тарифом» на ринку електричної енергії відсутній. Проте слід зазначити, що на даний час не прийняті або не набули чинності ряд нормативних документів, на підставі яких врегульовуються питання діяльності нових суб'єктів ринку - постачальників електричної енергії споживачу.

Разом з тим, на даний час залишаються чинними нормативні документи, якими врегульовані питання вступу та діяльності постачальника електричної енергії за нерегульованим тарифом на ринку електричної енергії, а саме:

- Порядок доступу постачальників електричної енергії за нерегульованим тарифом до місцевих (локальних) електричних мереж, затверджений постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 29 жовтня 2010 року № 1421 (далі – Порядок доступу постачальників електричної енергії);

- Правила користування електричною енергією, затверджені постановою НКРЕ від 31 липня 1996 року № 28 (у редакції постанови НКРЕ від 17 жовтня 2005 року № 910) та зареєстровані в Міністерстві юстиції України 2 серпня 1996 року за № 417/1442 (далі – Правила).

Відповідно до пункту 5 Порядку доступу постачальників електричної енергії для укладання договору про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами між постачальником електричної енергії за нерегульованим тарифом та електропередавальною організацією постачальник електричної енергії за нерегульованим тарифом має надати відповідній електропередавальній організації такі документи:

- заяву щодо укладення договору про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами із зазначенням місцезнаходження та банківських реквізитів заявника;

- довідку про наявність у постачальника електричної енергії за нерегульованим тарифом укладеного договору (укладених договорів) про купівлю-продаж електричної енергії із споживачем (споживачами), у тому числі з відкладальною обставиною, та/або довідку про наявність у постачальника електричної енергії за нерегульованим тарифом власних об'єктів споживання електричної енергії на території здійснення ліцензованої діяльності з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами електропередавальної організації;

- копію ліцензії на право здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом;

- копію ліцензії на право здійснення підприємницької діяльності з виробництва електричної енергії (у разі передачі електричної енергії власного виробництва, крім випадків, коли відповідно до законодавства України суб'єктам господарювання дозволяється здійснювати діяльність з виробництва електричної енергії без ліцензії);

- копію належним чином оформленої довіреності на право укладати договори особи, яка уповноважена підписувати договори.

При цьому, положення Порядку доступу постачальників електричної енергії чи інших нормативних документів в електроенергетичній сфері не надають право ПАТ «Сумиобленерго» відмовити незалежному постачальнику в укладенні договору про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами між постачальником електричної енергії за нерегульованим тарифом та електропередавальною організацією у зв'язку з тим, що у постачальника електричної енергії за нерегульованим тарифом відсутня ліцензія на провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії.

Відповідно до пункту 1.10 Правил, електропередавальна організація не має права відмовити в передачі електричної енергії постачальникам електричної енергії, а положення підпункту 2 пункту 11.2 Правил зобов'язують електропередавальну організацію не протидіяти постачальникам електричної енергії у постачанні електричної енергії споживачам.

В свою чергу, підпункт 1 пункту 9.2 Правил зобов'язує постачальника електричної енергії за нерегульованим тарифом укласти відповідний договір з електропередавальною організацією щодо передачі електричної енергії до мереж споживача, з яким укладено договір про купівлю-продаж електричної енергії.

Таким чином, ПАТ «Сумиобленерго», відмовляючи ТОВ «Арго-МВ» укласти договір про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами, протидіє останньому у здійсненні діяльності на території Сумської області.

За таких умов, дії ПАТ «Сумиобленерго», які полягають у відмові укласти договір про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами з ТОВ «Арго-МВ» містять ознаки порушення, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною 1 статті 13 та пунктом 7 частини 2 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами у територіальних (географічних) межах Сумської області, на якій розташовані належні ПАТ «Сумиобленерго» діючі місцеві (локальні) електромережі, у вигляді усунення з ринку постачання електричної енергії іншого суб'єкта господарювання, що може призвести до ущемлення інтересів ТОВ «Арго-МВ», які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами.

Зважаючи на вказане та керуючись статтями 12-1, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від

23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року № 291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія Сумського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає публічному акціонерному товариству «Сумиобленерго» такі обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

У десятиденний строк з дня отримання цих рекомендацій припинити дії, які містять ознаки порушення конкурентного законодавства, шляхом вжиття заходів, спрямованих на укладання договору про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами з ТОВ «Арго-МВ».

Про результати виконання цих рекомендацій повідомити Сумське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у п'ятиденний строк з дня їх виконання.

Разом із тим доводимо до Вашого відома, що за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення законодавства про захист економічної конкуренції, провадження у справ не розпочинається.

Голова колегії

Є.М. Касьян

Члени колегії

В.М. Коваленко

С.В. Гусак